

چالش‌ها و فرصت‌های تامین مالی از طریق فناوری‌های نو ظهور با رویکرد شناختی: فراترکیب مطالعات داخلی و خارجی

محمد مهدی^۱، مهدی محمدی^۲

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۴/۰۲/۱۲ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۴/۰۴/۲۰

چکیده

جنگ شناختی محصول ادغام و تلاقی فناوری‌های نو ظهوری است که در چند سال اخیر بروز و ظهور یافته است. با توجه به جدید بودن و چند بعدی بودن جنگ شناختی، تولید دانش نافع در این حوزه ضروری است. فناوری نو ظهوری که در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفته است، ارز دیجیتال می باشد که در سال‌های اخیر به دلیل ضریب نفوذ بالا در حوزه تامین مالی و سرمایه گذاری، بسیار مورد استقبال افراد و سازمان‌ها بوده است. تمرکز بر فناوری‌های نو ظهور در حوزه تامین مالی علی‌الخصوص ارزهای دیجیتال در بخش‌های مالی، بانکی، سازمانی و فردی به طور فزاینده‌ای در حال رشد است. این مقاله به بررسی نقش ارزهای دیجیتال در امور مالی مدرن و تامین مالی سازمان‌ها و افراد با رویکرد جنگ شناختی می‌پردازد. روش انجام این تحقیق از نوع فراترکیب است. به منظور اجرای فراترکیب بر مقاله‌ها و گزارش‌های منتخب، روش‌های مختلفی وجود دارد که در این مقاله از روش هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو (۲۰۰۷) استفاده شده است. در اولین گام از این روش، پس از شناسایی و تعیین موضوع (جنگ شناختی)، سوالات پژوهش مشخص شد و سپس مرور نظام مند ادبیات آغاز شد. منابع یافت شده از نظر عنوان، چکیده و متن بررسی شد و مقالات و گزارش‌های غیر مرتبط حذف گردیدند. ابتدا ۴۳ منبع شناسایی شد و سپس در چهار مرحله و با حذف منابع غیر مرتبط، تعداد ۱۰ منبع معتبر داخلی (بین سال‌های ۹۹ تا ۱۴۰۳) و خارجی (بین سال‌های ۲۰۲۱ تا ۲۰۲۴) تحلیل و محورهای مرتبط با تامین مالی فناوری‌های نو ظهور با رویکرد جنگ شناختی و انواع روش‌های تحقیق در این حوزه استخراج گردید. نتایج نشان می‌دهد که ارزهای دیجیتال به کسب‌وکارها و افراد برای کاهش هزینه‌های تراکنش، افزایش کارایی، امنیت و حریم خصوصی بیشتر، مزایای قابل توجه تنوع‌بخشی دارایی‌ها، و راه‌حل‌های جایگزین تامین مالی و شمول مالی ارائه می‌دهند. با این حال، چالش‌هایی در مورد ادغام ارزهای دیجیتال در امور مالی موجود است؛ از جمله نبود استانداردهای نظارتی، خطر فعالیت‌های مجرمانه، هزینه‌های بالای انرژی و تأثیرات زیست‌محیطی، و نوسانات بالا در قیمت ارزهای دیجیتال. این مرور می‌تواند به محققان و افرادی که در جستجوی درکی متعادل از این ابزارهای مالی نو ظهور هستند، کمک کند و توصیه‌هایی برای مدیریت ریسک‌های مربوطه و بهره‌برداری مؤثر از فرصت‌های موجود فراهم آورد. این مقاله در نهایت توصیه‌هایی برای سرمایه‌گذاران ارائه می‌دهد تا بتوانند از این فرصت‌ها بهره‌برداری مؤثرتری نمایند.

کلیدواژه‌ها: تامین مالی، فناوری‌های نو ظهور، چالش‌ها، فرصت‌ها، رویکرد شناختی، ارز دیجیتال.

^۱ استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه افسری امام علی (ع)، تهران، ایران. نویسنده عهده‌دار مکاتبات (mehdi@iamu.ac.ir)

^۲ دکتری اقتصاد مالی و مدرس دانشگاه افسری امام علی (ع)، تهران، ایران

با معرفی رسمی جنگ شناختی به عنوان بعد ششم جنگ توسط ناتو در سال ۲۰۲۱، این جنگ در دکترین دفاعی و امنیتی کشورها مطرح شد و اجزا و عناصر آن در حال تکوین است. به اعتقاد برخی محققان، امروزه ضرورت توجه به ماهیت شناختی جنگ از مباحث نظری، شهودی و انتزاعی فراتر رفته و جنبه عملی به خود گرفته است (Cheatham, ۲۰۱۹). در فضای جنگ شناختی، نبردها از حوزه فیزیکی وارد حوزه آگاهی شده و مغز انسان به عرصه‌ای برای نبرد تبدیل شده است. در واقع، صاحب نظران در حال بررسی این موضوع هستند که چگونه علوم اعصاب^۱ و فناوری‌های نوظهور ممکن است تبدیل به سلاحی^۲ شوند تا ذهن را به میدان جنگ اصلی قرن بیست و یکم تبدیل کنند.

در این راستا کسب آمادگی عملیاتی از طریق درک عمیق ابعاد جنگ شناختی توسط فرماندهان ضروری است. جنگ شناختی به مفهوم کنترل حالات و رفتارهای روانی دیگران از طریق دستکاری محرک های محیطی است (Hung an Hung, ۲۰۲۰). جنگ شناختی با تغییر و شکل دادن به نحوه تفکر، واکنش و تصمیم گیری انسان ها، روش های مرسوم در جنگ را به سطوح جدیدی انتقال داده است. این جنگ به دلیل ماهیت تهاجمی، مداخله گر و نامرئی آن، مملو از چالش های امنیتی در سطح جهانی است. هدف آن بهره برداری از جنبه های شناخت برای برهم زدن، تضعیف، تأثیرگذاری یا اصلاح تصمیمات انسانی است. از طرف دیگر، پیشرفت های فزاینده هوش مصنوعی، محاسبات شناختی، علوم شناختی، فناوری های عصبی، خطرات دستکاری انبوه را بیشتر کرده و به امکان نظامی سازی ذهن به عنوان میدان نبرد آینده کمک کرده است.

شکل ها یا انواع بی شماری از جنگ شناختی در تمام سطوح عملیات و در سراسر طیف درگیری، از زمان صلح تا مداخله محدود، جنگ های نامنظم، و عملیات های رزمی بزرگ وجود دارد. به عنوان مثال، جنگ شناختی در سطح تاکتیکی، ممکن است به شکل پیام های متنی (اس ام اس) منتشر شده در مناطق جغرافیایی خاص (یعنی محدودسازی) برای تضعیف روحیه سربازان دشمن از طریق انتشار اطلاعات نادرست در مورد فرار، عدم پرداخت حقوق سرباز، ترویج تحقیر افسران ارشد، یا صرفاً تهدید به انتقام باشد (Lauder and Sivertsen, ۲۰۲۲).

جهانی شدن اقتصاد و افزایش حجم مبادلات مالی بین المللی، نیاز به یک سیستم پرداخت کارآمد، سریع و امن را بیش از پیش احساس می شود. سیستم های بانکی سنتی که بر پایه واسطه ها بنا شده اند، اغلب با محدودیت ها و هزینه های بالایی همراه هستند. در همین راستا، ارزهای دیجیتال^۳ به عنوان یک نوآوری مالی، با هدف حذف واسطه ها و تسهیل تراکنش های مالی بین المللی ظهور کرده اند. ارزهای دیجیتال، دارایی های دیجیتالی هستند که از رمزنگاری برای تأمین امنیت و کنترل تراکنش ها استفاده می کنند (میرغفوری و همکاران، ۱۳۹۷).

رمزارزها به عنوان فناوری های نوظهور، نوآوری شگفت انگیزی در حوزه مالی هستند که به عنوان یک روش نوین پرداخت الکترونیکی، روشی کارآمدتر، سریع تر و ایمن تر را برای انتقال ارزش در مقیاس جهانی

^۱ neuroscience

^۲ weaponized

^۳ Cryptocurrency

ارائه می‌دهند. برخلاف سیستم‌های سنتی که متکی بر واسطه‌های متمرکز مانند بانک‌ها هستند، رمزارزها از فناوری بلاک چین^۱ بهره می‌برند که یک دفتر کل توزیع شده و غیرمتمرکز است. این فناوری نوظهور به واسطه ماهیت غیرمتمرکز خود، امکان دستکاری اطلاعات را به شدت کاهش داده و شفافیت بالایی را در تراکنش‌ها ایجاد می‌کند (حاجی‌زاد ارنساء، ۱۴۰۱).

فناوری بلاکچین توجه بسیاری از بانک‌های مرکزی و بانک‌های خرده‌فروشی بین‌المللی را به خود جلب کرده است. بسیاری از موسسات مالی از بلاکچین برای ایجاد استارت‌آپ‌های فناوری مالی (معروف به فین تک) بهره گرفته‌اند تا به ارائه خدمات مالی مبتنی بر بلاکچین و پشتیبانی از ارزهای دیجیتال بپردازند. (میلن، ۲۰۱۸)

یکی از ویژگی‌های بارز رمزارزها، قابلیت برنامه‌ریزی و هوشمندسازی آن‌هاست. این ویژگی به توسعه‌دهندگان اجازه می‌دهد تا قراردادهای هوشمند را بر روی بلاک چین اجرا کنند که به طور خودکار و بدون نیاز به واسطه، توافقات بین طرفین را اجرا می‌کنند. این امر منجر به ایجاد طیف گسترده‌ای از کاربردها برای رمزارزها شده است، از جمله ایجاد بازارهای پیشرفته، سیستم‌های رای‌گیری الکترونیکی و حتی دولت‌های دیجیتال. (میلن، ۲۰۱۸)

رشد انفجاری ارز دیجیتال به عنوان یک فناوری نوظهور در حوزه تامین مالی در سال‌های اخیر، توجه سرمایه‌گذاران سراسر جهان را به خود جلب کرده است. بنا بر آخرین آمارهای منتشر شده در فوریه ۲۰۲۲، تعداد ارزهای دیجیتال به رقم چشمگیر ۱۰۶۹۵ رسیده و ارزش کل بازار این دارایی‌های دیجیتال به ۱،۹۶ تریلیون دلار بالغ می‌شود. این نشان از حجم بالای معاملات روزانه به ارزش ۷۹،۸ میلیارد دلار در بازار رمزارزها دارد. نوسانات شدید قیمت و پتانسیل بالای بازدهی، این بازار را به یکی از جذاب‌ترین بازارهای مالی تبدیل کرده است. با این حال، ریسک‌های ذاتی این بازار نیز قابل چشم‌پوشی نیست و سرمایه‌گذاری در ارزهای دیجیتال نیازمند دانش و آگاهی کافی است (الساید، ۲۰۲۲).

وجه تمایز اصلی این فناوری نوظهور، عدم تمرکز و کنترل توسط هیچ نهاد یا دولتی است. تمامی قوانین حاکم بر این بازار، بر اساس پروتکل‌های اولیه و توافق بنیانگذاران تعیین می‌شود. همچنین شفافیت بی‌نظیری در این بازار حاکم است و هر فرد می‌تواند تمامی تراکنش‌های جهانی هر یک از ارزها را به طور مستقیم مشاهده کند. این سطح از شفافیت در سیستم‌های مالی سنتی وجود ندارد. بنابراین، سرمایه‌گذاری در بازار رمزارز مانند هر سرمایه‌گذاری دیگری، هم فرصت‌ها و هم ریسک‌های خاص خود را به همراه دارد (آقا محمدی و همکاران، ۱۳۹۹).

یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های این فناوری نوظهور، غیرمتمرکز بودن آن‌هاست. به عبارت دیگر، هیچ نهاد، سازمان یا دولتی نمی‌تواند بر این ارزها نظارت یا کنترل داشته باشد (باغانی، ۱۳۹۹). در نتیجه، دخالت دولت‌ها در پروژه‌های مبتنی بر بلاک چین بی‌معنی است و استفاده از رمزارز برای انجام تراکنش‌های مالی در سراسر جهان به راحتی امکان‌پذیر است.

برای انجام هرگونه تراکنش با رمزارز به عنوان یک فناوری نوظهور، به کلیدهای عمومی و خصوصی نیاز است. این کلیدها سطح امنیت بسیار بالایی را برای تراکنش‌ها فراهم می‌کنند. در واقع، تمامی تراکنش‌های رمز ارزی با استفاده از فرآیندهای رمزنگاری انجام می‌شوند. برخلاف روش‌های سنتی که در

^۱ Blockchain

^۲ Elsayed

آن موسسات مالی و بانک ها کارمزدهای بالایی را برای انجام تراکنش ها دریافت می کنند، کارمزد تراکنش های رمزارز بسیار پایین است (هاتفی و همکاران، ۱۳۹۸) و همین امر سبب جذب سرمایه گذاران فراوانی می شود. سرمایه گذاری در این حوزه پدیده ای است که در سال های اخیر به شدت مورد توجه عموم قرار گرفته است. بسیاری از افراد، از جمله کارمندان سازمان ها، به این بازار پر نوسان و هیجان انگیز روی آورده و بخشی از دارایی های خود را به این دارایی های مجازی اختصاص می دهند.

در دنیای امروزی، تحولات فناوری به سرعت در حال تغییر الگوهای اقتصادی و مالی هستند. با ظهور ارزهای دیجیتال، سازمان ها به روش های نوینی برای تأمین مالی دست یافته اند که به آن ها امکان جذب سریع تر و کارآمدتر منابع مالی را می دهد. ارزهای دیجیتال به ویژه با ویژگی هایی چون کارمزد پایین، سرعت بالا در انجام تراکنش ها و امکان دسترسی به بازارهای جهانی، محبوبیت چشمگیری پیدا کرده اند. اما این پدیده به همراه خود چالش هایی نیز به همراه دارد، از جمله نوسانات قیمت و ریسک های امنیتی که می تواند بر تصمیمات سرمایه گذاری تأثیر منفی بگذارد.

تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال به عنوان یک فناوری نوپدید همچنین نیازمند رویکردی شناختی است که به سازمان ها کمک کند تا به درک صحیحی از فرصت ها و چالش های موجود برسند. این مقاله به بررسی چالش ها و فرصت های تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال در چارچوب شناختی می پردازد و به دنبال ایجاد بینش های جدیدی برای مدیران و تصمیم گیرندگان است. در همین راستا، این مقاله با رویکرد فراترکیب، نتایج مطالعات مربوط به تأمین مالی از طریق فناوری های نوپدید با رویکرد شناختی را احصاء کرده است.

مبانی نظری

ارز دیجیتال

ارز دیجیتال، واژه ای است که برای توصیف نوعی پول الکترونیکی به کار می رود که بر پایه فناوری رمزنگاری ساخته شده است. این اصطلاح ترجمه مستقیم واژه انگلیسی "cryptocurrency" است که از ترکیب دو کلمه "crypto" به معنای "رمزنگاری" و "currency" به معنای "ارز" تشکیل شده است. به همین دلیل، گاهی اوقات از معادل های دیگری مانند رمزارز، ارز رمزنگاری شده یا ارز رمزینیه نیز برای اشاره به این مفهوم استفاده می شود (قربانی و موسوی، ۱۴۰۰).

به عبارت ساده، ارز دیجیتال نوعی پول دیجیتال است که از طریق روش های رمزنگاری شده در شبکه های رایانه ای منتقل می شود. برخلاف پول فیزیکی یا پول الکترونیکی سنتی که توسط بانک ها کنترل می شود، ارزهای دیجیتال بر اساس فناوری بلاک چین کار می کنند که یک دفتر کل توزیع شده و غیرمتمرکز است. این بدان معناست که هیچ نهاد مرکزی بر روی ارزهای دیجیتال نظارت ندارد و تراکنش ها به صورت مستقیم بین کاربران انجام می شود (دولت شاهی، ۱۳۹۶).

رمزارز

رمزارز یک روش امنیتی قدرتمند است که داده ها را به شکلی نامفهوم تبدیل می کند. تنها با استفاده از یک کلید خصوصی خاص، می توان این اطلاعات را رمزگشایی و قابل فهم کرد (پارک^۱ و همکاران، ۲۰۱۷). اکثر رمزارزها از طریق فرآیندی به نام استخراج یا ماینینگ تولید می شوند. ساده ترین روش برای تهیه این ارزها، خرید از صرافی های آنلاین است. پس از خرید، می توان مانند سایر دارایی ها مثل طلا یا

^۱ Park

سهام، آن‌ها را با دیگر کاربران مبادله کرد. ارزش رمزارزها به طور مستقیم تحت تأثیر عرضه و تقاضا قرار دارد و به همین دلیل، نوسانات قیمتی شدیدی را تجربه می‌کنند (لین و ژو، ۲۰۱۹).

در تعریفی دیگر، ارز رمزنگاری شده یا رمزارز به مجموعه‌ای از ارزهای دیجیتال اطلاق می‌شود که برای انجام تراکنش‌های مالی از شیوه‌های رمزنگاری پیشرفته بهره می‌برند. پیش از آن که اولین ارز مجازی به صورت عملیاتی اجرا شود، مفهوم رمزارزها به عنوان یک جایگزین نظری برای نظام مالی کنونی مطرح بود. رمز ارزها به دلیل استفاده از الگوریتم‌های پیچیده رمزنگاری، در برابر هک شدن بسیار مقاوم هستند (قربانی و موسوی، ۱۴۰۰).

بلاک چین

زنجیره بلوکی (بلاک چین) سیستمی است برای ضبط و به اشتراک گذاری اطلاعات به صورت توزیع شده در میان چندین پایگاه داده که هر یک نسخه کاملی از داده‌ها را نگهداری می‌کنند (ناتارجان، ۲۰۱۷). این شبکه توزیع شده توسط مجموعه‌ای از رایانه‌ها (گره‌ها) مدیریت می‌شود. بلاک چین فناوری‌ای با کاربردهای متنوع است. در یک زنجیره بلوکی عمومی (بدون مجوز)، هر کسی می‌تواند بدون نیاز به اجازه از نهاد مرکزی، به شبکه بپیوندد یا آن را ترک کند. تنها شرط عضویت، داشتن رایانه‌ای با نرم‌افزار مرتبط است. این شبکه فاقد مالک واحد بوده و نسخه یکسانی از دفتر کل در تمام گره‌ها وجود دارد. اکثر ارزهای دیجیتال موجود بر پایه زنجیره‌های بلوکی خصوصی ساخته شده‌اند (ویتزینگ و سلومون، ۲۰۱۸). در یک زنجیره بلوکی مجاز، تاییدکنندگان تراکنش‌ها (گره‌ها) می‌بایست پیشاپیش توسط مدیر شبکه (که قوانین دفتر کل را تعیین می‌کند) تایید شوند تا بتوانند به شبکه ملحق گردند. همچنین، اعضای شبکه ناچارند به یک نهاد مرکزی هماهنگ‌کننده اعتماد کنند تا گره‌های قابل اعتماد شبکه را انتخاب نماید. از یک سو، زنجیره‌های بلوکی مجاز شفاف هستند، زیرا هر کسی می‌تواند به آن‌ها دسترسی و آن‌ها را مشاهده کند. اما از سوی دیگر، تنها اعضای مجاز شبکه قادر به ایجاد تراکنش و بروزرسانی وضعیت خود می‌باشند (رحمانی و باباجانی محمدی، ۱۴۰۰).

تأمین مالی و سرمایه گذاری

تأمین مالی به معنای فراهم کردن منابع مالی لازم برای پیشبرد پروژه‌ها، کسب و کارها و فعالیت‌های اقتصادی است. این فرآیند شامل جذب سرمایه از منابع مختلف و تخصیص آن به پروژه‌های قابل سرمایه‌گذاری می‌باشد. تأمین مالی می‌تواند به صورت داخلی (توسط کسب و کار از منابع خود) و یا خارجی (با استفاده از منابع مالی بیرونی) انجام شود. تأمین مالی خارجی می‌تواند شامل وام‌ها، سرمایه‌گذاری‌های خصوصی، و همچنین منابع مالی جدید از طریق بازارهای مالی باشد. (اسدی سیرچی، ۱۳۹۴).

روش‌های تأمین مالی سنتی شامل روش‌های زیر است:

وام‌دهی بانکی: یکی از متداول‌ترین روش‌ها برای تأمین مالی، دریافت وام از بانک‌ها و مؤسسات مالی است. این فرآیند شامل ارسال درخواست وام، ارزیابی اعتبار و صلاحیت متقاضی، و سپس اعطای وام با

^۱ Lin & Zhu

^۲ Natarjan

^۳ Witzing & Salomon

نرخ بهره مشخص می شود.

انتشار اوراق قرضه: سازمان ها می توانند از طریق انتشار اوراق قرضه، از سرمایه گذاران متمول سرمایه جمع آوری کنند. این اوراق به سرمایه گذاران وعده بازپرداخت اصل و بهره را در تاریخ مشخص می دهد. سرمایه گذاری های خصوصی: جذب سرمایه از سرمایه گذاران خصوصی، به ویژه در مراحل اولیه توسعه کسب و کار، به تأمین مالی کمک می کند. این نوع تأمین مالی ممکن است شامل جذب سرمایه گذاران خطرپذیر یا سرمایه گذاری های فرشتگان باشد (ایمانی، ۱۴۰۰).

با پیشرفت فناوری و ظهور نوآوری ها، روش های جدیدی برای تأمین مالی پدید آمده اند: تأمین مالی جمعی (Crowdfunding) این روش به افراد و کسب و کارها اجازه می دهد که نیازهای مالی خود را از جمعی از مردم جذب کنند. پلتفرم های تأمین مالی جمعی به کاربران این امکان را می دهند که از پروژه های مختلف حمایت کنند و در عوض، می توانند سهام، خدمات یا محصولات خود را دریافت کنند. این روش به ویژه برای استارت آپ ها و پروژه های کوچک مناسب است.

عرضه اولیه سکه (ICO): (ICO) ها روشی نوین برای جذب سرمایه از طریق صدور توکن های دیجیتال است. سرمایه گذاران می توانند با خرید این توکن ها، به پروژه های نوآورانه کمک کنند. این روش به ویژه در صنعت فناوری اطلاعات و بلاک چین رایج شده است.

تأمین مالی و سرمایه گذاری به عنوان ارکان اساسی هر کسب و کار، به طور مستقیم بر رشد، توسعه و پایداری آن تأثیر می گذارند. با ظهور ارزش های دیجیتال و روش های نوین تأمین مالی، سازمان ها باید توانایی های خود را در این زمینه بهبود دهند و استراتژی های مدرن تری را به کار گیرند. این موضوع از یک سو بر میزان انعطاف پذیری و پویایی کسب و کارها می افزاید و از سوی دیگر به آن ها این امکان را می دهد که از فرصت های جدید برای جذب منابع مالی بهره برداری کنند. (لندران اصفهانی و سلیمانی، ۱۴۰۱).

رویکرد شناختی

رویکرد شناختی یکی از نظریات اساسی در روان شناسی و علوم شناختی است که بر درک و تحلیل فرآیندهای ذهنی در انسان تمرکز دارد. این رویکرد معتقد است که رفتارهای انسان به طور مستقیم تحت تأثیر فرآیندهای داخلی ذهنی مانند تفکر، ادراک، حافظه، یادگیری، و تصمیم گیری قرار دارند. در واقع، رویکرد شناختی به جای تمرکز صرف بر رفتارهای قابل مشاهده، بر آنچه در ذهن انسان می گذرد تأکید دارد (دلاور و حمیدی، ۱۴۰۳).

یکی از اصول کلیدی این رویکرد، تشبیه ذهن انسان به یک سیستم پردازش گر اطلاعات است. در این سیستم، داده های ورودی (مانند اطلاعات دریافتی از محیط) وارد ذهن شده، از طریق فرآیندهای مختلف پردازش می شوند و خروجی آن به شکل رفتار یا پاسخ ارائه می گردد. ابزارهایی مانند طرحواره ها (Schemas)، نقشه های ذهنی و الگوهای فکری در این پردازش نقش اساسی دارند و به فرد کمک می کنند تا اطلاعات را سازمان دهی و تفسیر کند (منزوی و شریفی، ۱۴۰۱).

^۱ Initial Coin Offering

یکی از ویژگی‌های برجسته رویکرد شناختی، تأکید بر نقش فعال انسان در پردازش اطلاعات است. برخلاف نظریه‌های رفتاری که انسان را منفعل می‌دانند، رویکرد شناختی بر این باور است که افراد به‌طور فعال به جمع‌آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات می‌پردازند. به همین دلیل، این رویکرد به ما کمک می‌کند تا درک عمیق‌تری از نحوه یادگیری، حل مسئله و تصمیم‌گیری داشته باشیم و رفتارهای پیچیده انسانی را بهتر تحلیل کنیم. به‌طور خلاصه، رویکرد شناختی به بررسی و فهم نحوه کارکرد ذهن انسان می‌پردازد و از این دانش برای بهبود عملکرد فرد در جنبه‌های مختلف زندگی، از درمان روانی گرفته تا آموزش و فناوری، بهره می‌گیرد (خرازی و رضاییان، ۱۳۹۸).

روش تحقیق:

این تحقیق با استفاده از روش فراترکیب به مرور نظام‌مند ادبیات تامین مالی از طریق فناوری‌های نوظهور و بررسی چالش‌ها و فرصت‌های آن پرداخته است. مرور نظام‌مند روشی برای شناسایی، ارزیابی و تفسیر تحقیقات گذشته مربوط به یک سوال تحقیق، حوزه موضوعی، یا پدیده مورد علاقه است (آگبو^۱، ۲۰۱۹ و آلی^۲، ۲۰۲۰). این بررسی‌ها فرصتی را برای برگشت به عقب و مرور خرد جمعی مستتر در مجموعه‌ای از ادبیات اغلب التقاطی با استفاده از نمونه‌ها، روش‌ها و نظریه‌های مختلف فراهم می‌کنند (حنفی‌زاده و همکاران^۳، ۲۰۱۳). برای تسلط کامل بر تمامی ابعاد یک شاخه علمی، روش‌شناسی‌های جدیدی همانند فرامطالعه (فراروش، فراتحلیل و فراترکیب) پیشنهاد شده است. فرامطالعه به‌منظور بررسی و ترکیب و آسیب‌شناسی پژوهش‌های قبلی و تحلیل آنها مورد استفاده قرار می‌گیرد. فراتحلیل نوعی روش کمی است که بر داده‌های کمی ادبیات موضوع و رویکردهای آماری تکیه دارد. در حالی که فراترکیب بر مطالعات کیفی متمرکز است. فراترکیب کیفی، نوعی مطالعه کیفی است که از اطلاعات و یافته‌های استخراج‌شده از مطالعات دیگر استفاده می‌کند.

به منظور اجرای فراترکیب بر مقاله‌های منتخب، روش‌های مختلفی وجود دارد که در این پژوهش از روش هفت مرحله‌ای سندلوسکی و باروسو (۲۰۰۷) استفاده شده است. در اولین گام از این روش، پس از شناسایی و تعیین موضوع (تامین مالی از طرق فناوری‌های نوظهور)، سوالات پژوهش مشخص شد و سپس مرور نظام‌مند ادبیات آغاز شد. مقالات یافت شده از نظر عنوان، چکیده و متن بررسی شد و مقالات و گزارش‌های غیر مرتبط حذف گردیدند. به عنوان مثال در تعدادی از مقالات، هویت نویسنده (دانشگاه و کشور) مشخص نبود و تعداد زیادی از مقالات حذف شد. با توجه به اینکه پژوهش‌ها در حوزه تامین مالی از طرق فناوری‌های نوظهور با رویکرد شناختی در سه سال گذشته، شتاب گرفته و در جدیدترین مطالعات، تعامل رویکرد شناختی با سایر علوم و فناوری‌ها بررسی شده است، عمده مقالات مربوط به سه سال اخیر است. به طور کلی بر اساس روش سندلوسکی به منظور تفکیک بین مفاهیم مختلف در ادبیات تامین مالی از طریق فناوری‌های نوظهور، مرور دقیق چکیده مقالات منتخب در دستور کار قرار گرفت تا طبقات مناسب شناسایی شوند. پس از مرور عنوان و چکیده مقالات، لیستی از ۱۰ منبع کامل و جامع تهیه شد و متن این مقالات به عنوان یک داده برای پاسخگویی به سوالات پژوهش در نظر گرفته شد.

1 Agbo

2 Ali

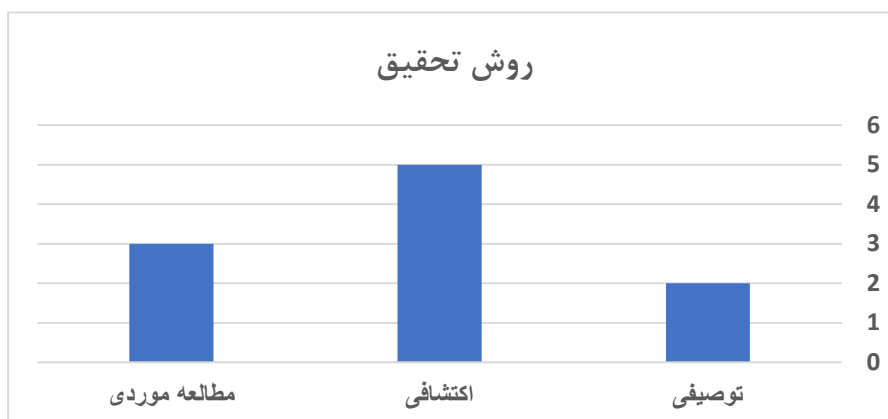
3 Hanafizadeh

بنابراین، اطلاعات موجود در ۱۰ مقاله و گزارش معتبر، استخراج شد و پس از تجزیه و تحلیل و ترکیب، در محورهای مختلف طبقه‌بندی شد. در جدول شماره یک، شرایط انتخاب منابع و پایگاه‌های اطلاعاتی مرتبط با منابع ارائه شده است.

جدول ۱: نحوه انتخاب مقالات پژوهش

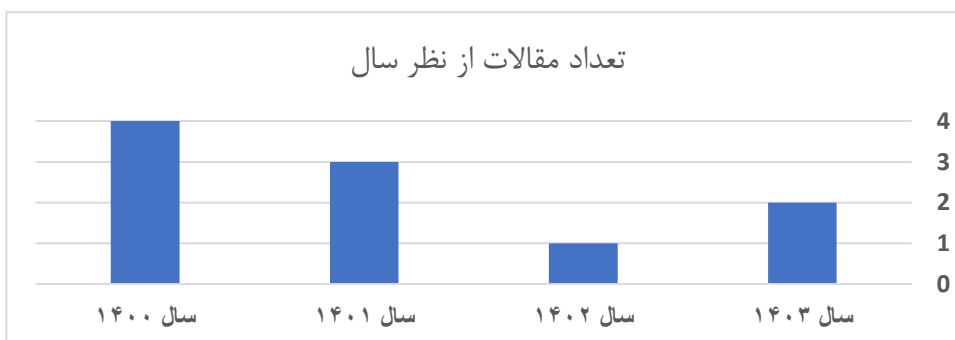
تعداد مقالات	کلید واژه‌های جستجو شده	معیارهای حذف مقالات شناسایی شده	معیار شناسایی مقالات	پایگاه‌های اطلاعاتی
۱۰	• تامین مالی • فناوری نوظهور • ارز دیجیتال • بلاک چین • رویکرد شناختی • چالش • فرصت • Emerging Technology • Cryptocurrency • Blockchain • Cognitive Approach • Challenge • Opportunity • Financing	• عدم دسترسی به متن مقالات • مقالات ضعیف • پایگاه ها و مجله‌های آسیایی، مقالاتی که نویسنده آن مشخص نبود، گزارش‌های موسسات غیر معتبر، مقالاتی که عنوان آن با متن تناسب کافی نداشت، مقالات کمتر از ۱۰ صفحه.	• عنوان مقاله • چکیده مقاله • واژگان کلیدی • محتوای مقاله	• Web of Science • SpringerLink • ScienceDirect • Google Scholar • ProQuest • DOAJ • Elsevier • SID • Magiran • Civilica • irandoc

همانطور که در نمودار دیده می‌شود، عمده مقالات و گزارش‌های بررسی شده از نوع اکتشافی بوده است. همچنین تعداد ۳ مقاله هم به مطالعه موردی در خصوص بازار رمزارزها در ایران و امارات متحده پرداخته است. همچنین تعداد ۲ مقاله از روش تحقیق توصیفی استفاده کرده است.

شکل ۱: انواع روش پژوهش تعداد مقالات مرور شده بر حسب سال

بر اساس جستجوی انجام شده در پایگاه‌های مذکور تعداد ۲۳ منبع به عنوان پایگاه داده جهت بررسی گردآوری شد. تعداد ۱۳ مقاله به دلیل منطبق نبودن عنوان با موضوع پژوهش رد شد. نهایتاً تعداد ۱۰

مقاله کامل جهت تحلیل گلچین شد. با مرور دقیق متون یاد شده که فراوانی آنها بر اساس سال انتشار در نمودار شماره دو نشان داده شده است، نتایج احصاء شد. در نمودار مقالات مربوط به سال ۲۰۲۴ جزو سال ۱۴۰۳، سال ۲۰۲۳ جزو سال ۱۴۰۲، سال ۲۰۲۲ جزو سال ۱۴۰۱ و سال ۲۰۲۱ جزو سال ۱۴۰۰ طبقه بندی شده اند. تعداد ۲ مقاله مربوط به سال ۱۴۰۳، ۱ مقاله برای سال ۱۴۰۲، ۳ مقاله مربوط به سال ۱۴۰۱ و چهار مقاله مربوط به سال ۱۴۰۰ بودند.

شکل ۲: تعداد مقالات بر حسب سال

یافته های پژوهش

با استفاده از داده های بالا و جستجو در پایگاه های اطلاعاتی بر اساس معیارهای جستجو و کلیدواژه هایی که در جدول شماره ۱ عنوان شد، در جدول شماره ۲ مقالات و گزارش های مربوط به موضوع پژوهش حاضر به همراه روش تحقیق، سال تحقیق، نام محقق، و خلاصه یافته های هر پژوهش آورده شده است.

جدول ۲: خلاصه منابع مرتبط

عنوان	سال	روش	نام محقق	خلاصه یافته های محققان
-------	-----	-----	----------	------------------------

ارزهای دیجیتال به سرعت جایگاه ویژه‌ای در بازارهای مالی پیدا کرده‌اند و پذیرش آن‌ها به انتظارات کاربران، عملکرد گذشته و وجود زیرساخت‌های مناسب وابسته است. فراهم آوردن تسهیلات لازم برای استفاده از این دارایی‌ها نقش مهمی در گسترش آن‌ها دارد. بااین‌حال، نوسانات شدید قیمتی همچنان یکی از چالش‌های اصلی در تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران	وکیلی	توصیفی	۱۴۰۳	بررسی تاثیر عوامل اثرگذار بر استفاده از ارزهای دیجیتال در کسب و کار: شناسایی شاخص‌های کلیدی و مهم
ارزهای دیجیتال، واحدهای پولی مبتنی بر وب هستند که با حفظ ویژگی‌های پول فیزیکی، تراکنش‌های مالی آنی و فرامرزی را ممکن می‌سازند. ظهور این ارزها به تحول در الگوهای تجاری و تغییرات اساسی در سیستم‌های اقتصادی منجر شده است. رمزارزها به دلیل سرعت، کارایی، امنیت بالا و حذف هزینه‌های واسطه‌ای، نقش کلیدی در مبادلات اقتصادی خود و	بختیاری و همکاران	مطالعه موردی	۱۴۰۳	سنجش و شناسایی عوامل موثر و اثرگذار بر سرمایه‌گذاری در رمزارز در بین فعالین اقتصادی ایرانی
آگاهی افراد از ارزهای دیجیتال، درک آن‌ها از سهولت استفاده و سودمندی این فناوری را افزایش می‌دهد که این دو عامل تأثیر مستقیمی بر تمایل به استفاده دارند. عوامل اجتماعی و اعتماد نیز نقش مهمی در پذیرش ارزهای دیجیتال ایفا می‌کنند. با این حال، آگاهی به طور مستقیم بر تمایل به استفاده اثرگذار نیست.	خانلری و همکاران	مطالعه موردی	۱۴۰۲	شناسایی و بررسی عوامل اثرگذار و ادراکی مؤثر بر استفاده از رمزارز در بین فعالان اقتصادی در شهر تهران
سرمایه‌گذاران ایرانی علی‌رغم مخاطرات زیاد، حجم قابل توجهی از سرمایه خود را به بازار ارزهای دیجیتال اختصاص می‌دهند و این امر نیاز به تدوین قوانین شفاف و ایجاد محیط‌های امن برای سرمایه‌گذاری را ضروری می‌کند. شناخت عوامل مؤثر بر تصمیم‌گیری این سرمایه‌گذاران، به ویژه متغیرهای کلان اقتصادی، برای دستیابی به این هدف حیاتی است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد که این متغیرها نقش تعیین‌کننده‌ای در تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاری دارند.	حاجی‌زاد ارنساء	اکتشافی	۱۴۰۱	شناسایی و بررسی عوامل اثرگذار بر قصد و انگیزه سرمایه‌گذاری افراد در بازار ارز دیجیتال
اعتماد بیش از حد و دانش عمیق نسبت به رمزارزها، تأثیر مستقیمی بر تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاری افراد دارند. در حالی که هنجارهای ذهنی جامعه، تأثیر قابل توجهی بر این تصمیم‌گیری ندارند، اما ممکن است با	Nurbarani & Soepriyanto	اکتشافی	۲۰۲۳	تعیین اثرگذاری عوامل رفتاری و جمعیت‌شناسی بر تصمیم و قصد

توجه به برخی ویژگی‌های فردی مثل سن و سابقه سرمایه‌گذاری، این تأثیر اندک تعدیل شود.				سرمایه‌گذاری در رمزارز در منطقه بزرگ جاکارتا
عوامل اجتماعی، ارزش اقتصادی، قابلیت پیگیری و دیدگاه‌های مصرف‌کنندگان، از طریق رضایت مشتری، بر بازار دیجیتال مالزی تأثیرگذارند. به عبارت دیگر، رضایت مشتری پل ارتباطی بین این عوامل و تأثیرات آن‌ها بر بازار است.	Chen	اکتشافی	۲۰۲۳	شناسایی عوامل اثرگذار بر پذیرش رمزارز در بازار دیجیتال مالزی
مردان بیشتر از زنان ریسک کرده و به دنبال سرمایه‌گذاری هستند.	Akadur & Senkardes	اکتشافی	۲۰۲۳	عوامل تاثیرگذار بر سرمایه‌گذاری ارزهای دیجیتال بر اساس جنسیت
تمایل شهروندان به استفاده از ارزهای دیجیتال تحت تاثیر مزایای قابل درک، نفوذ اجتماعی و راحتی کاربرد قرار دارد. آگاهی از این ارزها و درک مزایا و سهولت استفاده به طور مستقیم بر قصد استفاده از آن‌ها تاثیر می‌گذارد. این پژوهش می‌تواند برای دولت‌ها، سیاست‌گذاران و متخصصان فناوری اطلاعات مفید باشد و دیدگاه جامع‌تری از فرایند پذیرش ارزهای دیجیتال ارائه دهد.	Saif Almuraqab	مطالعه موردی	۲۰۲۲	پیش‌بینی و شناسایی عوامل اثرگذار و تعیین‌کننده قصد استفاده از ارز دیجیتال در کشور امارات متحده عربی
تحقیقات او عمدتاً بر بیت‌کوین متمرکز بوده و مرور موضوعی درباره ارزهای دیجیتال انجام داده است، اما چالش‌های آن در اکوسیستم مالی به طور نظری بررسی نشده‌اند. مطالعات اخیر به رابطه حریم خصوصی و ارزهای دیجیتال پرداخته‌اند. با این حال، تحلیل جامعی از سایر عوامل موثر بر پذیرش ارزهای دیجیتال در سیستم مالی همچنان وجود ندارد.	Flori	توصیفی	۲۰۲۲	مرور جامعی از کاربردهای مالی ارزهای دیجیتال

فرصت‌ها و چالش‌های ارزهای دیجیتال در امور مالی مدرن	۲۰۲۱	اکتشافی	Dorffleitner & Lung	این مطالعه به بررسی نقش ارزهای دیجیتال در تحول سیستم‌های مالی کنونی پرداخته و هدف آن شناسایی فرصت‌ها و چالش‌های این ارزها در امور مالی مدرن است. نتایج نشان می‌دهد که ارزهای دیجیتال می‌توانند به ساده‌سازی تراکنش‌های برون‌مرزی، بهبود امنیت و حریم خصوصی، ارائه مکانیزم‌های تأمین مالی نوآورانه و افزایش شمول مالی کمک کنند. همچنین این تحقیق با غنی‌سازی دانش موجود، به فهم بهتر ویژگی‌ها و کاربردهای ارزهای دیجیتال می‌پردازد.
---	------	---------	------------------------	--

تحلیل یافته‌ها:

- انواع سرمایه‌گذاری‌ها در بازار رمزارز

۱. سرمایه‌گذاری بلند مدت (هودل)^۱

- سرمایه‌گذاری بلندمدت در رمزارزها، به معنای خرید و حفظ آن‌ها برای مدت طولانی با امید به رشد قیمت در آینده است. این روش به اصطلاح هودل نامیده می‌شود. برای کامیابی در این نوع سرمایه‌گذاری، بررسی دقیق و جامع درباره رمزارزهای گوناگون و انتخاب ارزهای با آتیه روشن بسیار حیاتی است. علاوه بر این، نباید تحت تأثیر پیشنهادات دیگران قرار گرفت و تنها بر اساس پژوهش‌های شخصی تصمیم‌گیری نمود. نکته قابل توجه دیگر این است که صرفاً بخشی از سرمایه خود را که آمادگی از دست دادن آن را دارید، در این بازار سرمایه گذاری کنید (کولژاک^۲، ۲۰۲۲).

۲. سرمایه‌گذاری کوتاه مدت

- سرمایه‌گذاری کوتاه‌مدت در بازار رمزارز، به معنای خرید و فروش سریع این دارایی‌ها برای بهره‌برداری از نوسانات قیمتی کوتاه‌مدت است. این نوع معاملات نیازمند دانش و مهارت قابل توجهی بوده و ریسک بالاتری نسبت به سرمایه‌گذاری بلندمدت دارد. کارشناسان بازار توصیه می‌کنند که تنها بخشی از دارایی‌های خود را برای این نوع معاملات تخصیص دهید. همچنین، تسلط بر تحلیل بازار و نحوه کار با صرافی‌های رمزارز، برای کامیابی در این حوزه ضروری است. بازار رمزارز بسیار نوسان‌پذیر و پر از خطر بوده و باید با احتیاط در آن فعالیت کرد (صالحی‌فر، ۱۳۹۸).

۳. استخراج رمزارزها

^۱ Hold^۲ Culjak

- استخراج رمزارز، نوعی سرمایه‌گذاری پرریسک، اما پرتانسیل است که در آن با بهره‌گیری از سخت‌افزارهای پیشرفته، ارزهای مجازی تولید می‌شود. برای شروع این فعالیت، نیاز به سرمایه اولیه برای خرید دستگاه‌های ماینینگ و پرداخت هزینه برق است. رایج‌ترین دستگاه‌های استخراج، ASICها هستند که به صورت اختصاصی برای استخراج بیت کوین طراحی شده‌اند. همچنین، برخی از رمزارزها را می‌توان با استفاده از کارت‌های گرافیک نیز استخراج کرد (کوربت^۱، ۲۰۱۹).

چالش‌های تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال و ایردراپ‌ها

۱. خطر هیجانان کاذب

- شوق و هیجان کاذب در بازار رمزارزها، پدیده‌ای است که در آن، اخبار بی‌اساس یا شایعات بی‌دلیل، به سرعت در میان سرمایه‌گذاران پخش شده و منجر به افزایش ناگهانی تقاضا و در پی آن، جهش قیمت یک ارز دیجیتال خاص می‌شود. این افزایش قیمت اغلب بر پایه تحلیل‌های منطقی استوار نیست و تنها بر اساس احساسات و هیجانان سرمایه‌گذاران و افراد رخ می‌دهد. این هیجان کاذب، حبابی از قیمت‌های غیر واقعی را ایجاد می‌کند که در نهایت منجر به سقوط شدید و ناگهانی قیمت‌ها خواهد شد. سرمایه‌گذاران تازه کار که تحت تأثیر این هیجان قرار می‌گیرند، ممکن است بدون داشتن دانش کافی، تمام سرمایه خود را در این بازار پرخطر از دست بدهند و از لحاظ روحی-روانی آسیب و صدمه‌ای جدی بر روند زندگی و کار خود احساس کنند. برخی سودجویان نیز از این هیجان کاذب سوءاستفاده کرده و با فریب سرمایه‌گذاران، اقدام به کلاهبرداری می‌کنند. نوسانات شدید و بی‌ثباتی ناشی از این هیجان، باعث ایجاد جوّی از عدم اطمینان در کل بازار می‌شود (آقامحمدی، ۱۳۹۹).

۲. خطر امنیت

- یکی از بزرگترین تهدیدات پیش روی سرمایه‌گذاران در بازار پرنوسان رمزارزها، خطر جدی نقض امنیت است. این خطر به دلیل ماهیت دیجیتالی رمزارزها، نبود نظارت کافی و پیچیدگی تکنولوژی بلاکچین، به شدت جدی است. هکرها به‌طور مداوم در تلاشند تا با نفوذ به صرافی‌ها، کیف پول‌های دیجیتال و حتی خود شبکه بلاکچین، به دارایی‌های کاربران دست یابند. کلاهبرداران نیز با استفاده از ترفندهایی مانند فیشینگ، دستکاری بازار و طرح‌های سوداگرانه، سعی در فریب کاربران و سرقت دارایی‌های آن‌ها دارند. از سوی دیگر، از دست رفتن یا افشای کلیدهای خصوصی که نقش رمز عبور را برای دسترسی به دارایی‌ها ایفا می‌کنند، به معنای از دست رفتن دائمی این دارایی‌هاست. علاوه بر این، وجود نقص‌ها و

^۱ Corbet

آسیب پذیری ها در نرم افزارها و پروتکل های رمزارزها نیز می تواند منجر به از دست رفتن دارایی های کاربران شود (عسکرزاده و دهقانی، ۱۳۹۷).

۳. خطر نوسان

- بازار رمزارزها به شدت ناپایدار بوده و شاهد نوسانات قیمتی شدیدی است. این نوسانات به دلایل مختلفی از جمله حجم کم معاملات، حساسیت به اخبار و رویدادها، و ماهیت نوظهور این بازار رخ می دهد. برخلاف بازارهای سنتی که حجم معاملات بالایی دارند، در بازار رمزارزها حتی یک معامله بزرگ می تواند باعث جهش یا سقوط قیمت شود. اخبار مثبت یا منفی، تغییر در مقررات و حتی شایعات بی اساس می توانند به سرعت بر قیمت رمزارزها تأثیر بگذارند. همچنین، نقش شبکه های اجتماعی در شکل دهی احساسات افراد و تقویت نوسانات قیمتی قابل توجه است (میرغفوری و همکاران، ۱۳۹۷).

۴. عدم وجود مقررات

- روند نامشخص و گاه ضعیف مقررات در حوزه ارزهای دیجیتال یکی دیگر از چالش هاست. در بسیاری از کشورها، قانونی منسجم برای مدیریت و نظارت بر فعالیت های مرتبط با ارزهای دیجیتال وجود ندارد. این عدم شفافیت قوانین می تواند باعث بروز مشکلات حقوقی و عدم اطمینان در سرمایه گذاری ها شود. به علاوه، با توجه به عدم شفافیت در منبع پول، این خطر وجود دارد که ارزهای دیجیتال به عنوان ابزاری برای پولشویی یا تأمین مالی تروریستی مورد استفاده قرار گیرند که این مسئله موجب کاهش اعتماد عمومی به مختلف پروژه ها و ICO ها می شود. (حاجی زاد ارنساء، ۱۴۰۱).

۵. کاهش بهره وری نیروی انسانی در راستای تامین مالی از طریق ایردراپ یا ICOها

- برای یک سرمایه گذار که به دنبال کسب سود از طریق شرکت در ICO ها است، پیدا کردن یک پروژه مناسب که هم سودآور و هم مطمئن باشد، نیاز به وقت، زمان و انرژی زیادی دارد. فرایند شناسایی و ارزیابی پروژه های مختلف برای سرمایه گذاری ممکن است به شدت فرسوده کننده باشد و به ندرت سرمایه گذاران به پروژه های برسند که واقعاً توانایی ایجاد سود دارد. در برخی موارد، هزینه و زمان صرف شده برای بررسی و یافتن پروژه مناسب، می تواند بیشتر از سودی باشد که از سرمایه گذاری در آن پروژه کسب می شود. این مسئله می تواند به بی اعتمادی و سردرگمی و همچنین بی انگیزگی در بین سرمایه گذاران منجر شود. (اسلان دیس، ۲۰۲۲).
- به عنوان مثال پروژه ی تلگرامی همسترکه توجه و زمان زیادی را از تعداد زیادی از ایرانی ها به خود مشغول کرده بود، در نهایت بازدهی مناسبی به سرمایه گذاران خود نداد.

۶. خطر کلاهبرداری یا اسکم بودن پروژه

- از آنجایی که بسیاری از ICO ها و پروژه‌های مبتنی بر ارز دیجیتال به آسودگی ایجاد و منتشر می‌شوند، این خطر وجود دارد که پروژه‌ای که سرمایه‌گذار انتخاب کرده و در آن شرکت می‌کند، کلاهبرداری یا اسکم باشد. در چنین مواردی، زمان و منابع مالی سرمایه‌گذار هدر رفته و می‌تواند منجر به ناامیدی و بی‌اعتمادی به بازار ارزهای دیجیتال شود. (بولوت^۱، ۲۰۲۱)

۷. کلاه برداری از طریق سرمایه گذاری در صرافی های نامعتبر

- با توجه به وجود تحریم هایی که برای کشور ما وجود دارد، بسیاری از سرمایه گذاران ناگزیرند برای سرمایه گذاری، به جای استفاده از صرافی های بزرگ و معتبر دنیا، از صرافی های کوچک و غیر معتبر استفاده کنند این موضوع ریسک سرقت و از بین رفتن سرمایه ی این دسته از افراد را به طور قابل ملاحظه ای افزایش داده است. در سال های اخیر موارد بسیاری از این موارد برای سرمایه گذاران ایرانی به وقوع پیوسته است که بروز آسیب های روحی و ناامیدی برای این افراد شده است.

فرصت‌های تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال:

۱. جمع‌آوری سرمایه از طریق ICO ها

- عرضه اولیه سکه (ICO) به عنوان یک راه نوین برای جمع‌آوری سرمایه به شمار می‌آید. در ICO ها، پروژه‌ها با ارائه توکن‌های دیجیتال به سرمایه‌گذاران، توانایی جذب سرمایه را به طرز چشمگیری افزایش می‌دهند. این روش نه تنها به تأمین مالی کمک می‌کند، بلکه به افزایش آگاهی و جذابیت پروژه برای سرمایه‌گذاران نیز منجر می‌شود. از این رو، ICO ها می‌توانند به عنوان ابزاری برای جذب جامعه‌ای از حامیان و سرمایه‌گذاران عمل کنند. (بختیاری و همکاران، ۱۴۰۳).

۲. تأمین مالی جمعی (Crowdfunding)

- تأمین مالی جمعی به سازمان‌ها این امکان را می‌دهد که با استفاده از پلتفرم‌های مبتنی بر بلاک‌چین، از جمعیت سرمایه جذب کنند. این روش به علاقه‌مندان به ایده‌های نوآورانه و در حال گسترش این امکان را می‌دهد که بدون نیاز به سرمایه‌گذاری کلان، در پروژه‌ها مشارکت کنند. این نوع تأمین مالی برای استارت‌آپ‌ها و کسب‌وکارهای کوچک به ویژه جذاب است، چرا که آن‌ها معمولاً منابع مالی محدودی دارند. (باقری و همکاران، ۱۴۰۲).

^۱ Bullut

۳. پرداخت های سریع و کم هزینه

- استفاده از ارزهای دیجیتال برای انجام پرداخت های بین المللی به سازمان ها این امکان را می دهد که با هزینه های پایین تر و سرعت بیشتری نسبت به روش های سنتی به معاملات مالی بپردازند. این ویژگی به ویژه در سلسله مراتب بین المللی دارای اهمیت است، جایی که هزینه های انتقال و زمان تسویه می تواند بر رقابت پذیری سازمان ها تأثیر بگذارد. همچنین، امنیت و شفافیت تراکنش ها، محیطی مطمئن تر برای انجام معاملات مالی محسوب می شود. (شاهمرادی و کریمی، ۱۴۰۳).

۴. امنیت بالا در تامین مالی فردی

- سرمایه گذاران برای نگهداری از دارایی خود در بستر بلاکچین، می توانند از کیف پول های نرم افزاری و سخت افزاری استفاده کنند. مزیت این کیف پول ها امنیت بالا و عدم امکان سرقت از آنها در بستر بلاکچین است. که این مورد سبب آرامش خاطر و آسودگی خیال سرمایه گذاران می باشد. (رحمان و همکاران ۱، ۲۰۲۲)

۵. تامین مالی فردی با پوشش ریسک تورم

- در کشورهایی که سال هاست دچار تورم های مزمن بالا می باشند، تامین مالی از طریق ابزارهایی که که ریسک تورم را به طور قابل توجهی پوشش می دهند، برای سرمایه گذاران از اهمیت بالایی برخوردار است. سرمایه گذاران و افراد از طریق این ابزار خود را در برابر تورم محافظت می کنند و به طور مثال در کشورمان به دلیل آنکه هر ساله نرخ ریال و برابر دلار ارزش خود را از دست می دهد، افراد برای جلوگیری از کاهش ارزش دارایی خود به سمت سرمایه گذاری و تامین مالی از طریق ارزهای دیجیتال می روند که ارزش سرمایه خود را حداقل به صورت دلاری حفظ نمایند که در نهایت سبب آرامش خاطر سرمایه گذاران از حیث می باشد (عباسی، ۱۴۰۲).

نتیجه گیری :

پژوهش حاضر با هدف بررسی چالش ها و فرصت های تامین مالی از طریق ارزهای دیجیتال با رویکرد شناختی، انجام شده است. تحلیل چالش ها و فرصت های تامین مالی از طریق ارزهای دیجیتال نشان می دهد که این رویکرد می تواند تحولی عمیق در شیوه های سنتی تامین مالی و سرمایه گذاری ایجاد کند. به ویژه در عصر دیجیتال، تقاضا برای روش های نوآورانه و کارآمدتر در جذب منابع مالی در حال افزایش است. تامین مالی از طریق ارزهای دیجیتال به افراد این امکان را می دهد که به سرعت و با هزینه های کمتری نسبت به روش های سنتی، منابع مالی مورد نیاز خود را جذب کنند. ویژگی هایی مانند شفافیت

در تراکنش‌ها، هزینه‌های پایین‌تری که نسبت به وام‌های سنتی دارند و دسترسی به بازارهای جهانی، از جمله مزایای کلیدی این روش به شمار می‌آیند.

با این حال، افراد باید در عین بهره‌برداری از این فرصت‌ها، به چالش‌ها و ریسک‌های موجود نیز توجه داشته باشند. نوسانات شدید قیمت رمزارزها می‌تواند منجر به ناپایداری مالی برای سرمایه‌گذاران شود. همچنین، خطرات امنیتی نظیر هک، کلاهبرداری و سوءاستفاده‌های مالی نیاز به استراتژی‌های مؤثری برای مدیریت ریسک دارند. سرمایه‌گذاران باید با دقت و وسواس بیشتری در انتخاب پروژه‌های مناسب برای سرمایه‌گذاری عمل کنند و زمان و انرژی قابل توجهی را به بررسی دقیق مسائل مختلف بگذارند. از منظر شناختی، درک نحوه تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران و تأثیرات روانی بر روی توصیف و ارزیابی خطرات و فرصت‌ها بسیار حائز اهمیت است. رویکرد شناختی می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا سازوکارهای تصمیم‌گیری مؤثرتری را توسعه دهند و در نتیجه بتوانند در زمینه تأمین مالی و سرمایه‌گذاری با اطمینان بیشتری گام بردارند.

در نهایت، برای بهره‌مندی کامل از مزایای تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال، ضرورت وجود یک چارچوب قانونی روشن و تأسیس سیستم‌های نظارتی قوی احساس می‌شود. این عوامل می‌توانند به کاهش ریسک‌ها و افزایش اعتماد در این حوزه کمک کنند. دولت‌ها و نهادهای مرتبط باید از تغییرات سریع این بازار آگاه باشند تا بتوانند قوانین و مقرراتی عادلانه و منعطف ارائه دهند که همزمان با رشد این فناوری‌ها پیش بروند.

در مجموع، تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال به عنوان یک فرصت مستعد برای تحول در شیوه‌های تأمین مالی و سرمایه‌گذاری می‌تواند، در صورتی که به‌درستی مدیریت و مورد استفاده قرار گیرد، به افزایش بهره‌وری و نوآوری در سازمان‌ها و بهبود وضعیت اقتصادی عمومی منجر شود.

پیشنهادهای پژوهش:

با توجه به تحولات سریع و اهمیت فزاینده تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال، پژوهش‌هایی که به بررسی جامع چالش‌ها و فرصت‌های این حوزه می‌پردازند، می‌توانند به ویژه برای مدیران و تصمیم‌گیرندگان سازمان‌ها ارزشمند باشند. این نوع پژوهش‌ها می‌توانند به سازمان‌ها کمک کنند تا درک عمیق‌تری از فرآیندهای تأمین مالی نوین و تأثیرات شناختی آن بر سرمایه‌گذاران و کارکنان خود پیدا کنند. به علاوه، نتایج این تحقیقات می‌تواند به طراحی استراتژی‌های مؤثرتری برای مدیریت ریسک و بهره‌برداری از فرصت‌های موجود منجر شود. در ادامه، مجموعه‌ای از پیشنهادات پژوهشی به منظور ارتقاء دانش و عملکرد سازمان‌ها در این زمینه ارائه خواهد شد.

۱. تحقیق بر روی اثرات شناختی تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال: پژوهش‌های

آینده می‌توانند به بررسی عمق و ساختار تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران در زمینه

تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال بپردازند. در این راستا، تحلیل‌های

روان‌شناختی و شناختی می‌توانند به درک بهتر از عواملی که بر حمایت مالی و

سرمایه‌گذاری در پروژه‌های رمزارزی تأثیر می‌گذارند، کمک کنند.

۲. توسعه مدل های ارزیابی ریسک: ایجاد و توسعه مدل های عملی ارزیابی ریسک می تواند به سرمایه گذاران و سازمان ها کمک کند تا ریسک های مرتبط با نوسانات قیمت و تهدیدات امنیتی را به خوبی شناسایی و مدیریت کنند. این مدل ها می توانند در ارزیابی احتمال وقوع نوسانات و تحلیل سازوکارهای مناسب برای مدیریت آن ها تأثیرگذار باشند.
۳. تحلیل تجربیات موفق و ناموفق در استفاده از ارزش های دیجیتال: انجام مطالعات مواردی بر روی سازمان ها و استارت آپ ها که از تأمین مالی از طریق ارزش های دیجیتال استفاده کرده اند، می تواند تجربه های ارزشمندی را ارائه دهد. این بررسی ها می توانند شامل تجزیه و تحلیل عواملی باشند که منجر به موفقیت یا شکست پروژه ها در این زمینه می شوند.
۴. تحقیقات بر روی تأثیر مقررات و قوانین بر استفاده از ارزش های دیجیتال: با توجه به عدم وجود چتر قانونی جامع در بسیاری از کشورها در حوزه ارزش های دیجیتال، انجام پژوهش هایی که به تحلیل تأثیر مقررات، قوانین و سیاست های دولت ها بر روی اعتماد سرمایه گذاران و پذیرش ارزش های دیجیتال می پردازند، بسیار ضروری به نظر می رسد. این پژوهش ها می توانند به تدوین سیاست های مناسب و مؤثر منجر شوند.
۵. بررسی تأثیرات فرهنگی بر پذیرش ارزش های دیجیتال: فرهنگ و نگرش های اجتماعی می توانند تأثیر زیادی بر پذیرش و استفاده از ارزش های دیجیتال و فرآیند تأمین مالی از طریق آن ها داشته باشند. بنابراین، تحقیقات آینده می توانند به تحلیل نحوه تأثیر فرهنگ های مختلف بر استفاده و سرمایه گذاری در ارزش های دیجیتال بپردازند.
۶. تحلیل تأثیر رسانه ها و تبلیغات بر رفتار سرمایه گذاران: با توجه به اینکه رسانه ها و تبلیغات نقش بسزایی در جذب سرمایه گذاران دارند، انجام پژوهش هایی که به بررسی تأثیر این عوامل بر روی تجارت و تصمیمات سرمایه گذاری مربوط به ارزش های دیجیتال می پردازند می تواند به درک بهتری از مکانیسم های رفتاری در این بازار کمک کند.

۷. بررسی هماهنگی بین نهادهای مالی و دولتی: تحقیقات آینده می‌توانند به شناسایی فرصت‌هایی که در آن نهادهای مالی و دولتی می‌توانند به طور مؤثرتری با یکدیگر همکاری کنند، پرداخته و اثرات این همکاری را بر پذیرش و موفقیت تأمین مالی از طریق ارزهای دیجیتال بررسی کنند.

منابع

- آقا محمدی و همکاران. (۱۳۹۹). برآورد ریسک سرمایه‌گذاری در یک پرتفوی ارز دیجیتال و بهینه‌سازی آن با استفاده از روش ارزش در معرض خطر، دانش مالی تحلیل اوراق بهادار، ۱۳ (۴۷)، صص ۱۷ - ۳۱.
- اسدی سیرچی، مجید. (۱۳۹۴). ایجاد انگیزه در کارکنان یک سازمان، کنفرانس بین‌المللی علوم انسانی، روانشناسی و علوم اجتماعی.
- ایمانی، بنفشه. (۱۴۰۰). اهمیت ایجاد انگیزه در کارکنان یک سازمان. دومین کنفرانس بین‌المللی فناوری‌های نوین در مهندسی معماری و شهرسازی ایران
- بختیاری، جمال؛ پورجلی، ربابه؛ بابائی، محبوبه. (۱۴۰۳). سنجش عوامل موثر بر سرمایه‌گذاری در ارزهای دیجیتال در بین فعالین اقتصادی ایرانی، فصلنامه پژوهش‌های جغرافیای اقتصادی، دوره ۵، شماره ۱۶، صص ۷۷ - ۹۱.
- باقری، مرضیه؛ ازکیا، مصطفی؛ موسائی، میثم. (۱۴۰۲). تحلیل جامعه‌شناختی عوامل اجتماعی - اقتصادی موثر بر رفتار سرمایه‌گذاری سهامداران در بازار بورس تهران، فصلنامه علمی اقتصاد و بانکداری اسلامی، شماره ۴۴، صص ۳۵۱ - ۳۸۱.
- باغانی، الهه. (۱۳۹۹). بررسی نحوه نظارت بر فناوری‌های نوین مالی فین تک و ارز دیجیتال، دانش سرمایه‌گذاری، دوره ۹، شماره ۳۵، صص ۱۵۳ - ۱۶۸.
- حاجی‌زاد ارنساء، محسن. (۱۴۰۱). شناسایی و تبیین عوامل تاثیرگذار بر سرمایه‌گذاری افراد در بازار ارز دیجیتال، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه ارومیه.
- خانلری، لیلا؛ صمدی، فاطمه؛ جعفری، معصومه. (۱۴۰۲). بررسی عوامل ادراکی موثر بر استفاده از رمزارز در بین فعالان اقتصادی در شهر تهران، پژوهش‌های مالی و رفتاری در حسابداری، دوره ۳، شماره ۳، صص ۱۱۴ - ۱۳۹.
- دولتشاهی، نرگس. (۱۳۹۶). ارزهای دیجیتال، ابزاری نوین در نظام پرداخت‌های الکترونیکی و اقدامات کشور در زمینه ارزهای دیجیتال، پایان‌نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علمی - کاربردی واحد همدان.
- رحمانی، امیر؛ باباجانی محمدی، سعیده. (۱۴۰۰). تاثیر ارزهای دیجیتال بر اقتصاد ایران، فرصت‌ها و چالش‌ها، فصلنامه علمی موسسه آموزش عالی فردوس، سال ۱، شماره ۱.
- سلامی، کوروش؛ محسنی، عبدالرضا؛ سنگری، مجتبی. (۱۳۹۴). عوامل موثر بر رفتار سرمایه‌گذاران در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد و حسابداری.
- شاه‌مرادی، فاطمه سادات؛ کریمی، رامین. (۱۴۰۳). بررسی عوامل موثر بر سرمایه‌گذاری سرمایه‌گذاران بازار ارزهای دیجیتال، هفتمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین حسابداری، مدیریت و علوم انسانی در هزاره سوم.
- صالحی‌فر، محمد. (۱۳۹۸). بررسی رفتار بازده و ریسک بیت کوین در مقایسه با بازارهای طلا، ارز و بورس با رویکرد مدل‌های GJR-GARCH و گارچ آستانه، مهندسی مالی و مدیریت اوراق بهادار (مدیریت پرتفوی)، دوره ۱۰، شماره ۴۰، صص ۱۵۲ - ۱۶۸.

- عسکرزاده، غلامرضا؛ دهقانی‌زاده، نصرت. (۱۳۹۷). بررسی ریسک سرمایه‌گذاری بر روی ارزهای دیجیتال در بازار بورس ایران، اولین همایش ملی مدیریت و اقتصاد با رویکرد اقتصاد مقاومتی، مشهد.
- قربانی، فرهاد؛ موسوی، زهرا سادات. (۱۴۰۰). تاثیر رمزارز، بیت کوین و ارز دیجیتال در مراودات مالی کسب و کارهای امروز. نهمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های مدیریت و علوم انسانی در ایران.
- لندرانی اصفهانی، سعید؛ سلیمانی، محمدرضا. (۱۴۰۱). عوامل موثر بر انگیزش کارکنان و روش‌های ایجاد انگیزه در سازمان، ششمین کنفرانس بین‌المللی و ملی مطالعات مدیریت، حسابداری و حقوق.
- میرغفوری و همکاران. (۱۳۹۷). بررسی سرمایه‌گذاری در ارزهای دیجیتال در ایران (مورد مطالعه بیت کوین)، سومین کنفرانس ملی رویکردهای نوین در علوم انسانی، چالش‌ها و راه‌حل‌ها، تهران.
- وکیلی، سحر. (۱۴۰۳). تاثیر عوامل موثر بر استفاده از ارزهای دیجیتال در کسب و کار: تحلیل شاخص‌های کلیدی، هفدهمین کنفرانس بین‌المللی پژوهش‌های نوین در مدیریت، اقتصاد، حسابداری و بانکداری.
- هاتفی و همکاران. (۱۳۹۷). حباب‌های سفته بازی در بازار ارز دیجیتال بیت کوین، دانش مالی تحلیل اوراق بهادار (مطالعات مالی)، دوره ۱۱، شماره ۴۰، صص ۱۸۹ - ۲۰۴.
- Akadur, O. & Senkardes, C. G. (۲۰۲۱). A research on the factors affecting crypto currency investments within the gender context. Pressacademia. ۱۰ (۴), ۱۷۸ - ۱۸۹.
- Chen, X., & et al. (۲۰۲۲). Factors affecting crypto currency adoption in digital business transactions: The mediating role of customer satisfaction. Technology in Society, ۷, ۱۰۲۰۵۹.
- Culjak, M., et al. (۲۰۲۲). Benefits of sectoral cryptocurrency portfolio optimization. Research in International Business and Finance. Volume ۶۰.
- Corbet. & et al. (۲۰۱۹). Cryptocurrencies as a financial asset: A systematic analysis Int. Rev. Financ. Anal., ۶۲, pp. ۱۸۲ - ۱۹۹.
- Elsayed, A., et al. (۲۰۲۲). Volatility and Return Connectedness of Cryptocurrency, Gold, and Uncertainty: Evidence from the Cryptocurrency Uncertainty Indices. Finance Research Letters. In Press, Journal Pre-proof. ۱۰۲۷۳۲.
- Lin, B. & Zhu, J. (۲۰۱۹). Impact of energy saving and emission reduction policy on urban sustainable development: Empirical evidence from china. Applied Energy, ۲۳۹, ۱۲ - ۲۲.
- Nurbarani, B. S. & Soepriyanto, G. (۲۰۲۲). Determinants of Investment Decision in Cryptocurrency: Evidence from Indonesian Investors. Universal Journal of Accounting and Finance, ۱۰ (۱), ۲۵۴ - ۲۶۶.
- Natarajan, H. (۲۰۱۷). Distributed Ledger Technology (DLT) and blockchain. Washington: World Bank Group.
- Park, E., & Kwon, S. J. (۲۰۱۷). What motivations drive sustainable energy-saving behavior? An examination in South Korea. Renewable and Sustainable Energy Reviews, ۷۹, ۴۹۴ - ۵۰۲.
- Saif Almuraqab, N. A. (۲۰۲۰). Predicting determinants of the intention to use digital currency in the UAE: an empirical study. The Electronic Journal of Information Systems in Developing Countries, ۸۶ (۳), e۱۲۱۲۵.
- Witzing, P., & Salomon. V. (۲۰۱۸). Cutting out the middleman: a case study of blockchain - induced reconfigurations in the Swiss Financial Services Industry, Working Paper, ۱, ۱ - ۷.